

ДОКЛАД

**на Постоянната комисия по стопански науки и управление
за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна
акредитация на докторска програма „Организация и управление на
аграрния бизнес“**

**от професионално направление 3.8. Икономика, област на висше
образование .3. „Социални, стопански и правни науки“ в Тракийски
университет – Стара Загора**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по стопански науки и управление на НАОА предоставя на Вашето внимание доклад по процедурата за програмна акредитация на докторска програма **„Организация и управление на аграрния бизнес“** от професионално направление **3.8. Икономика, област на висше образование .3. „Социални, стопански и правни науки“** в **Тракийски университет – Стара Загора**

Докладът е разработен съгласно приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 85, ал. 1 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	04.03.2021 г. (Протокол № 07)
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	24.02.2022 (Протокол №04)
3.	Извършено посещение на ЕГ	По документи
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	12.10.2022 г. (Протокол № 33)
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК	09.11.2022г. (Протокол № 37)
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА (отн. становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	22.02.2023 г. (Протокол № 07)

Определената от Акредитационния съвет Експертна група по процедурата е в състав:

1. Проф. д.н. Севдалина Илиева Димитрова, НВУ „Васил Левски“ – ръководител ЕГ
2. Проф. д-р Антон Тодоров Маринов, АМР - член на ЕГ
3. Мила Гайдарска, докторант в Международно бизнес висше училище – член на ЕГ

Наблюдаващ процедурата член на ПК: проф. д-р Красимира Станева

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Докторската програма (ДП) „Организация и управление на аграрния бизнес“ в ПН 3.8. „Икономика“ е правопреемник на ДП „Организация и управление на производството (селско стопанство)“ в ПН 3.7. „Администрация и управление“ на Тракийски университет (ТрУ), гр. Стара Загора, получила програмна акредитация от НАОА през 2016 г. (Протокол № 23 от 15.12.2016 год. на ПКЧНУ на НАОА) и уведомително писмо с изходящ № 159-1/26.01.2017 г. на Председателя на НАОА, с обща оценка **8,31 (осем цяло, тридесет и една стотни)** и срок на валидност на акредитацията от 5 (пет) години. С Решение от 21.12.2016 год.(Протокол №24) на ПКЧНУ на НАОА е дадена програмна акредитация на ПН 3.8., Икономика“ и в Тракийски университет на основание обща оценка 8, 38 (осем цялотридесет и осем стотни) и срок на валидност на акредитацията от пет години.

Обучаващи звена на ДП „Организация и управление на аграрния бизнес“ (ОУАБ) са катедри „Мениджмънт“ и „Индустриален бизнес и предприемачество“, които са първични звена на Стопански факултет на ТрУ.

В обобщен вид, състоянието на ДП „Организация и управление на аграрния бизнес“ от професионално направление 3.8 „Икономика“ в ТрУ през оценявания период е представено в таблицата по-долу:

Показатели	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Общо
1. Обявени места за прием в докторската програма	0	1	1	0	0	0	0	2
2. Приети докторанти – общо, в т. ч.	0	1	1	0	0	0	0	2
редовна форма	0	0	0	0	0	0	0	0
задочна форма	0	1	0	0	0	0	0	1
самостоятелна подготовка	0	0	1	0	0	0	0	1
3. Обучавани докторанти – общо, в т.ч.	1	2	2	3	2	1	0	7
редовна форма	0	0	0	0	0	0	0	1
задочна форма	0	1	1	1	1	0	0	4
самостоятелна подготовка	1	1	1	0	0	0	0	2
4. Защитили докторанти	0	0	1	0	0	0	0	1
5. Докторанти, отчислени с право на защита	0	0	0	0	0	1	0	1
6. Докторанти, отчислени без право на защита	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Прекъснали докторанти	0	0	0	1	1	0	0	2
8. Докторанти, продължили академична кариера след успешно защитени дисертационни трудове	1	0	0	0	0	0	0	1

При предходната акредитация на докторската програма „ОУАБ“ Постоянната комисия по стопански науки и управление при НАОА дава 3 (три) препоръки:

Препоръка 1. Учебната документация по докторската програма по всички нейни компоненти да се приведе изцяло в съответствие със сектора, към който се отнася (селско стопанство), и изискванията на обучението по ОНС „Доктор“ за ниво 8 от НКРРБ. Срок: септември 2017 г.

СФ и обучаващите в ДП „ОУАБ“ (ОУПСС) катедри след задълбочен анализ на критериите в НКР и ЕКР, предприемат актуализиране на квалификационната характеристика и учебен план на оценяваната ДП съобразени с профила и спецификата на докторската програма. В обсъждането на същите участват представители от 10 (десет) държавни, общински и бизнес структури, потребители на ДП. Обсъден е и е приет актуализиран учебен план за обучение на докторанти в ДП „ОУАБ“ (ОУПСС) в ПН 3.8. Икономика, поради прекратена акредитация в ПН 3.7. Администрация и управление, по съответния ред и са изпратени съответните уведомителни писма.

ПКСНУ счита, че **препоръката е изпълнена.**

Препоръка 2. Да се въведе тримесечно отчитане на работата на редовните докторанти. Срок: септември 2017 г.

С решение от заседанието на КНМД на СФ (Протокол №15/10.03.2017г.) е прието предложение за промяна в ПРАСТрУ на чл. 25, съгласно което „„Освен отчитането по реда на чл. ..., редовните докторанти отчитат своята работа и в края на всяко тримесечие, ...“, което по предложение на Декана на СФ (доклад изх. №360/10.03.2017) е обсъдено, прието и утвърдено на заседание на АС на ТрУ, с протокол № 25/24.10.2018г.

ПКСНУ счита, че **препоръката е изпълнена.**

Препоръка 3. Да се активизират публикационните изяви на преподавателите в обучаващото звено. Срок – постоянен

Ръководството на ТрУ, СФ и обучаващите катедри в оценяваната ДП предприемат съответните действия за насърчаване и стимулиране на публикационната активност на академичния състав, обучаващ в ДП „Организация и управление на аграрния бизнес (ОУПСС)“, в резултат на което през акредитационния период същата бележи значителен ръст спрямо предходния период и възлиза на 124 публикации. Представените доказателства показват нарастване на международните изяви на

академичния състав от ДП. Разпознаваемостта на научната продукция на преподавателите от обучаващите в ДП преподаватели нараства, като цитируемостта в индексирани списания в световната научна мрежа (Scopus и Web of Science) се повишава. От общо 509 цитирания, 215 са в издания с импакт фактор (Web of Science) и импакт ранг (Scopus). Средногодишно на един преподавател се падат 1,37 публикации.

ПКСНУ счита, че препоръката е изпълнена.

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/

СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма.

1.1.1

1.1.1.1. ТрУ има вътрешна нормативна рамка, регламентираща обучението в докторската програма, която заедно с прилаганата политика за осигуряване на качеството, са в съответствие с действащото законодателство: Закон за висшето образование, Закон за развитие на академичния състав в Република България, Правилник за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Наредба за държавните изисквания за приемане и обучение на докторантите.

Вътрешните нормативни документи са достъпни на сайта на висшето училище: (<http://www.uni-sz.bg/за-нас/университетът/нормативни-документи/>).

Обучението в ДП „ОУАБ” (ОУПСС) се определя като неразделна част от цялостната дейност на ТрУ, обучаваща студенти в ПН 3.8. Икономика. Обучението в оценяваната ДП е релевантно на обявените мисия, цели и задачи на университета, на СФ и на обучаващите катедри, които отразяват традициите на висшето училище и са обект на системно и целенасочено актуализиране в съответствие с промените в законодателната уредба и факторите на външната среда.

1.1.2.

Обучението в оценяваната ДП се поддържа и развива в съответствие с институционалната и публично оповестена процесно ориентирана СУК, която е част от стратегическото управление на университета. Едновременно с това то се отличава и със своя собствена идентичност, произтичаща от спецификата на предлагания образователен и научен продукт, разписана в действащите квалификационна характеристика и учебни планове на ДП.

ТрУ, СФ и катедри „Мениджмънт“ и „Индустириален бизнес и предприемачество“ провеждат Политика по качеството с устойчиво обосновани и отчетливи цели, за реализацията на които е изградена и функционира Система за оценяване и поддържане качеството на обучението (СОПКО) от 2004 г., като през 2017 год. е въведен стандарт БДС ENISO 9001: 2015 от сертифициращия орган по системи за управление към Център за изпитване и европейска сертификация ЕООД, с последващи ресертификации през 2020 и 2022 год. През акредитационния период в СФ, в т.ч. обучаващите катедри в оценяваната ДП, са планирани и проведени **6 (шест) вътрешни одита**, ежегодно отдавани със заповед на Ректора на ТрУ и **четири външни одита (един по ISO 9001: 2008 и три по БДС ENISO 9001: 2015)**. За резултатите и препоръките от тях се изготвя протокол, който е обект на обсъждане на факултетни и на университетско ниво.

1.1.3.

ТрУ, СФ и обучаващите катедри поддържат и провеждат нормативно регламентирана политика за взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторските програми, в т.ч. и на оценяваната ДП, в рамките на националния и институционалния контекст. Установено е, че преобладаваща част от темите на дисертационните трудове в ДП „ОУАБ“ (ОУПСС)- 5 бр. съответстват на проблематиката на ДП, но са констатирани и две теми, които не отразяват спецификата на оценяваната ДП.). На докторантите от ДП се предоставя възможност за научноизследователска и проектна дейност, както и за продължаваща академична кариера и постдокторантска активност.

1.1.4.

ТрУ, СФ и катедри „Мениджмънт“ и „Индустириален бизнес и предприемачество“ във всички свои дейности и процеси, свързани с обучението, в т.ч. и в оценяваната ДП, спазва етичните норми и правила, регламентирани с Етичния кодекс на работещите университета, който е публично оповестен на сайта на Университета. В него са описани подробно ценностите на университетската общност като стандарти за поведение и начините за идентифициране на етични проблеми и конфликти.

Създадена е и функционира Етична комисия, функциите, организацията и дейността на която са нормативно регламентирани и публично оповестени на сайта на ТрУ.

За проверка на автентичността на научните изследвания, трудове и публикации се използва софтуер за установяване на коректността на научна периодика и трудове (Moodle) – Crot Plagiarism Checker. През оценявания период в хода на обучението на докторанти от оценяваната ДП не са документирани процедури за предотвратяване на прояви на дискриминация, изпитни измами и плагиатство.

Констатации на ПК по изпълнение на Стандарт 1:

По 1.1.1. Учебната документация и обучението по оценяваната ДП се основават на действащото национално законодателство и вътрешната нормативна уредба на Тракийски университет, съотносими на мисията, целите и задачите на Тракийски университет, на СФ и на обучаващите катедри „Мениджмънт“ и „Индустириален бизнес и предприемачество“. Обучението се осъществява в съответствие с действащото национално законодателство и вътрешните нормативни документи на Университета, които са публично оповестени.

По 1.1.2. Тракийски университет има създадена и приложима Политика по качеството с отчетливи и измерими цели. Изградена е функционира СУК, чието сертифициране и функциониране е в съответствие с международния стандарт ISO 9001:2015. Контролът върху качеството, в т.ч. и на обучението по ДП, се осъществява чрез провеждането на ежегодни вътрешни одити. За наблюдавания период са планирани и проведени 6 вътрешни одита и четири външни одита.

По 1.1.3. Тракийски университет, СФ и катедри „Мениджмънт“ и „Индустириален бизнес и предприемачество“ имат разработена и провеждат политика на интегрираност между научните изследвания и обучението по оценяваната ДП в съответствие с националните и институционални нормативни изисквания. Констатирани са две теми на дисертационни трудове, които не отразяват спецификата на оценяваната ДП.

По 1.1.4. В ТрУ се прилагат правилата на Етичен кодекс за осигуряване на академично единство, които са публично оповестени. Приети са и са оповестени правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство. През акредитационния период не са документирани процедури за предотвратяване на прояви на дискриминация, изпитни измами и плагиатство в оценяваната ДП.

СТАНДАРТ 2. РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на висококвалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни.

2.1.1.

Разработването на учебната документация на ДП „ОУАБ“ (ОУПСС) е съобразено с националната законова рамка и университетската нормативна уредба. Спазени са Стандартите и насоките за осигуряване на качество в Европейското пространство за висше образование, прилагайки качествено обучение и преподаване, подпомагащо международно сътрудничество на всички заинтересовани страни. Резултатите от обучението и квалификацията, която се придобива със завършване на ДП са определени и структурирани съгласно Европейската квалификационна рамка, Националната квалификационна рамка, Държавните изисквания за придобиване на висше образование в образователна и научна степен „доктор“ в Р България.

2.1.2.

При разработване на учебната документация на оценяваната ДП са спазени изискванията на Процедурата 751_PR_1_Управление на учебната дейност по системата за качество БДС EN ISO 9001:2015. (<http://www.unisz-iso.org/>). Структурата на учебната документация в ТрУ е унифицирана.

Учебната документация на оценяваната ДП се обсъжда и приема на заседания на обучаващите катедри, одобрява се на заседание на ФС и се утвърждават от АС. Останалите документи се приемат от КС и се утвърждават от ФС.

Обучаващите катедри периодично анализират и обновяват учебната документация на оценяваната ДП със съдействието на докторантите, потребителите на кадри и други заинтересовани страни. Квалификационната характеристика и учебният план на ДП „ОУАБ“ (ОУПСС) са актуализирани през 2020 г. и приведени в съответствие с профила на същата, съгласно НКР и ЕКР по препоръка на НАОА.

Не са представени аргументирани доказателства за промяна на професионалното направление от 3.7. „Администрация и управление“ в 3.8. „Икономика“.

2.1.3.

ДП „ОУАБ“ (ОУПСС) е представена в отчетлива и подробно разработена документация, която задава устойчиви цели и задачи на образователната и научната дейност, обвързани с нея.

Пълният комплект на учебната документация на ДП включва: квалификационна характеристика, учебен план на ДП; изпитна програма за конкурсен изпит по специалността; изпитна програма за конкурсен изпит по чужд език; индивидуален учебен план за обучение на докторанта; атестационен лист на докторанта; учебни програми за докторантски минимум; учебни програми за задължителни, избираеми и факултативни дисциплини, курсове и семинари.

Учебният план на ДП „ОУАБ“ (ОУПСС) включва: формата и срокът на обучение, учебни дисциплини (по видове дейности - задължителни и факултативни дейности и съответстващия им кредитен еквивалент), часовете за посещение на лекции и водене на семинарни занятия, педагогическа дейност, научна дейност, формите за контрол (оценяване), апробация и защита на докторската дисертация.

Критериите за количествено измерване на учебния план на ДП са обвързани с кредитен еквивалент: кредитите, които трябва да натрупат докторантите в процеса на обучението са: 180, разпределени както следва: Образователна програма - 60 кредита, включваща: обучение по задължителните и избираемите дисциплини от учебния план на докторската програма и

полагане на изпити за кандидатски минимума;; Научна програма - 100 кредита; Аprobация - 20 кредита.

Обучението на докторантите по ДП „ОУАБ“ (ОУПСС) се осъществява по индивидуален учебен план, който се съставя за целия период на обучението и е конкретизиран чрез работен план по семестри. Изготвя се на основата на УП на ДП съвместно от докторантите и научния му ръководител.

ИУП на докторантите включват общ план, който се изготвя за целия срок на обучение и работен план, представен по години. Работният план служи за отчитане на дейността на докторантите при представяне на атестационните им отчети.

2.1.4.

ТрУ, СФ и обучаващите катедри имат приложими Правила и процедури за анкетни проучвания на мнението на обучаеми, завършили специалисти от Тракийски университет, потребители и други заинтересовани лица относно качеството на обучение и възможностите за професионална реализация.

ТрУ, СФ и обучаващите катедри системно и критично анализират възможните работни места, проучват резултатите от национални и международни проучвания пазара на труда и потребностите от човешки ресурси с ОНС „доктор“ и възможностите на ДП. Обучаващите в оценяваната ДП си партнират с 11 организации.

Проследяването на реализацията на възпитаниците на ТрУ, в т.ч. и в оценяваната ДП е създаден и приложима и функционира клуб „Алумни“ за поддържане на връзка с възпитаниците на университета (<http://www.uni-sz.bg/alumni>), подпомагаща експертния анализ и популяризирането на оценяваната ДП.

Ежегодно СФ и обучаващите катедри провеждат целеви анкетни проучвания сред работодателите за идентифициране на изискванията на практиката към подготовката на кадри, търсенето и реализацията на дипломираните студенти, удовлетвореността от придобитите знания и умения във ВУ и др.

2.1.5.

Основавайки се на научната специалност, по която се провежда обучението по акредитираната ДП „ОУАБ“ (ОУПСС), то е най-близо до това в АУ-Пловдив, УНСС-София, Стопанска академия-Свищов, ИУ-Варна.

ВУ е създавало необходимите условия за осъществяване на мобилност в партньорските университети. Докторантите имат възможност да се запознаят предварително с процедурите, правилата и предстоящите за съответната учебна година мобилности. За акредитационния период няма осъществена изходяща мобилност на докторанти в оценяваната ДП.

2.1.6.

ТрУ има създадени и се прилагат нормативно регламентирани процедури за наблюдение, контрол и оценка на състоянието на учебната документация по докторските програми на различни нива. Приети са методически стандарти за учебна документация, които съдържат следните основни компоненти: Нормативна регулация, Разработване на учебна документация, Утвърждаване на учебна документация, Структурирани образци на документите.

Административният контрол по състоянието на учебната документация се извършва от ръководството на ВУ. В процеса на утвърждаването на учебната документация контролни функции осъществяват КС, ФС, и АС, съгласно процедурите за разработване на учебна документация от нормативните документи на ТрУ. Регулярен мониторинг и контрол на състоянието на учебната документация на оценяваната ДП се осъществява при ежегодно провежданите вътрешни одити. Администрирането на обучението на докторанти в ТрУ и в СФ е от отдел „Научна дейност“.

Констатации на ПК по изпълнението на Стандарт 2:

2.1.1 ДП „ОУАБ“ (ОУПСС) е разработена и се реализира в съответствие със съвременните постижения на науката.

2.1.2 В ТрУ са създадени и се прилагат процедури за разработване и одобряване на учебната документация на ДП при спазване нормативните изисквания. Учебната документация на ДП периодично се анализира и актуализира с отчитане мнението на докторантите и представителите на практиката.

2.1.3 Оценяваната ДП се обогатява периодично на база на перманентния анализ, който обучаващите катедри осъществяват.

2.1.4 ДП се обновява, отчитайки мнението на докторантите, потребителите на кадри и други заинтересовани страни.

2.1.5 Оценяваната ДП е съпоставима и съвместима с аналогични ДП, което позволява осъществяване на съвместна образователна и научноизследователска работа и професионална мобилност на преподаватели и докторанти в страната и в чужбина. Няма реализирана изходяща мобилност на докторанти от оценяваната ДП по програма Еразъм+.

2.1.6 В ТрУ са разработени специфични процедури за наблюдение, контрол и оценка на състоянието на документацията, свързана с ДП. Приети са методически стандарти за учебна документация.

СТАНДАРТ 3. ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ СТУДЕНТИТЕ

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

3.1.1.

ТрУ и СФ имат създадени организационни и технологични условия за използване на всички изградени на институционално и факултетно равнище ресурси и възможности, свързани с обучението на докторанти, които отговарят на съвременните методи на преподаване и оценяване на постиженията им. От 2017 год. в ТрУ, СФ и обучаващите в оценяваната ДП катедри провеждат докторантски курс „Статистически софтуер за обработка на данни – основни методи“. Осигурени са съвременни софтуери за обработка на данни и информация („Статистика“, SPSS, GIS и др.).

Изградената системата за електронно обучение - Тракийски електронен университет (<http://edu.uni-sz.bg>), базирана на LMS Moodle и e-Learning Shell (eLSe) осигурява достъп до записи в бази данни с ресурси по дадена тема, за създаване на статии в Wiki, комуникация чрез форуми и съобщения.

ТрУ, СФ и обучаващите в ДП катедри периодично обновяват библиотечната и информационна база, осигурява се онлайн достъп до реномирани международни списания, което спомага за висока информираност и възможността за бързото прилагане на новостите в научната област при обучението на докторантите. Активно се използват облачните технологии, за което допринася институционалната регистрация на ТрУ в Google Apps for Education.

3.1.2.

В обучението се прилагат две основни форми на обучение – колективна и индивидуална, под контрол на научния ръководител и със съдействието на членовете на катедрата.

Индивидуалната форма на обучение се прилага при подготовката по дисциплините от докторантските минимума, в процеса на научноизследователската работа, във връзка с разработване на дисертационния труд и на необходимите публикации. Тя се осъществява с подкрепата и под координиращото ръководство на научния ръководител. Колективните форми се осъществяват в процеса на обучение по задължителните и по факултативните дисциплини, както и в други курсове, организирани от ТрУ, СФ и обучаващите катедри „Мениджмънт“ и „Индустриален бизнес и предприемачество“.

Част от докторантите (самостоятелна подготовка) от предшестващия акредитационен период изпълняват със закъснение своите ангажменти съгласно утвърдения им индивидуален учебен план и решенията за тяхното отчисляване/прекъсване се вземат със закъснение извън срока на обучението през оценявания период.

3.1.3.

Обучението на докторанти в оценяваната ДП се осъществява съобразно утвърдения ИУП, в който са обособени основните етапи от неговата подготовка, вкл. и по разработването на дисертационния труд. Докторантите периодично, според предвидените срокове в индивидуалния учебен план (веднъж годишно, а за докторанти редовна форма на обучение, съгл. чл. 26 от ПРАСТрУ - в края на всеки три месеца), докладват своите отчети пред катедрени съвети на обучаващите в ДП катедри изпълнението на всички основни етапи в подготовката на дисертационния си труд, постигнатите резултати от научноизследователската си дейност. Докторантите изготвят отчети по утвърден единен за ТрУ образец. Научните ръководители дават писмено становище за работата на ръководените от тях докторанти през отчетния период. КС обсъжда и приема представените отчети, прави предложение за положителна или отрицателна атестация на докторантите и дава препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата. Предложенията на катедрата се утвърждават от Факултетния съвет.

3.1.4.

Методите за оценка знанията на докторантите и организацията на изпитите по конкретните дисциплини, заложи в индивидуалните им учебни планове, са регламентирани в ПРАСТрУ. Формите за проверка и за оценка знанията и уменията на докторантите се определят в учебните планове на ДП и в учебните програми на дисциплините, включени в индивидуалните планове на докторантите.

ТрУ, СФ и обучаващите катедри прилагат нормативно регламентирана с ПРАСТрУ методология за оценка на знанията на докторантите от оценяваната ДП, чиито форми за проверка и оценка на знанията и уменията на докторантите се определят с Учебния план на ДП и учебните програми по отделните дисциплини, включени в ИУП на докторантите.

ТрУ, СФ и обучаващите катедри имат изградена система за популяризиране на резултатите от научните изследвания на докторантите чрез представянето им пред научни форуми (конференции, семинари и др.) и публикуване в специализирани издания. Апробирането на резултатите служи и като оценка за актуалността на проблематиката, коректността на получените резултати и възможностите за развитие на научния труд. Добра практика е връчване на сертификати на докторантите за всяко участие в научен форум, а за постиженията на докторантите се предвижда връчването сертификати и на награди на Ректора на ТрУ.

3.1.5.

ТрУ има нормативно регламентиран и публично оповестен „Правила за разглеждане на жалби от студенти и докторанти“, „Процедура за подаване и разглеждане на жалби и сигнали за несъответствия по качеството“ към нея и „Правилата за дейността на университетската комисия по управление на качеството в ТрУ“ по силата на които е сформирана с решение на АС на ТрУ (Протокол 5/30.03.2020) и отдадена със Заповед на

Ректора Комисия по жалбите. Жалби, свързани с нарушения на регламентите по качеството се разглеждат от Университетската комисия по качеството. Администрирането на процедурата по жалбите на докторантите е от Научен отдел. Всяка подадена жалба се въвежда в регистър и се образува самостоятелна преписка с регистрационен номер.

През акредитационния период не е установено постъпване, регистриране и разглеждане на жалби в оценяваната ДП.

Констатации на ПК за изпълнението на Стандарт 3:

По 3.1.1 В ТрУ са създадени организационни и технологични условия за използване на съществуващите ресурси и възможности при обучението на докторанти, които отговарят на съвременните методи на преподаване и оценяване на постиженията им.

По 3.1.2 Докторантите се обучават посредством индивидуални и колективни форми. Научните ръководители и обучаващата катедра контролират изпълнението на индивидуалните планове на докторантите.

По 3.1.3 Обучаващите катедри „Мениджмънт“ и „Индустриален бизнес и предприемачество“ спазват установения в ТрУ ред за проследяване изпълнението на индивидуалните планове на докторантите, оценяване на тяхната работа и приемане на периодичните и обобщаващите им атестационни листи.

По 3.1.4 В ДП е изградена работеща система за оценяване на постиженията на докторантите, базирана на институционални документи и правила. Критериите за оценяване постиженията на докторантите са публично оповестени в нормативните документи на ТрУ. През акредитационния период всяка година са атестирани всички докторанти, като тези, обучавани в редовна форма съставят и тримесечни отчети.

По 3.1.5 В ТрУ съществува ясно разписана вътрешна нормативна уредба за разглеждане на жалби от докторанти. През акредитационния период няма постъпили жалби от докторанти в оценяваната ДП.

СТАНДАРТ 4. ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И СЕРТИФИЦИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ.

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите, включително до и след тяхната професионална реализация.

4.1.1.

ТрУ има изградена структура за администриране на приема, обучението и придобиването на ОНС „доктор“ на две нива: централизирано и факултетно.

Установена е разработена вътрешнонормативна уредба за функциониране на системата за проследяване на „жизнения цикъл“ на докторантите, съобразена с националната законова рамка. Основен регламентиращ документ е Правилникът за развитие на академичния състав в ТрУ (ПРАСТрУ) и съпътстващи нормативни документи, публикувани на сайта на ТУ и са със свободен достъп за всички заинтересовани страни (<http://www.uni-sz.bg/доктор-2/>).

Налице са процедури и практики на университетско и факултетно ниво за проследяване на всеки етап от „жизнения цикъл“ на докторанта: прием в съответно професионално направление; развитие; признаване; дипломиране.

Обучението на докторанти в ДП „ОУАБ“ (ОУПСС) се провежда в редовна, задочна и свободна форма.

В Тракийски университет няма акредитация в ПН 3.7. „Администрация и управление“ след 2020 г.

4.1.2.

ТрУ провежда научноизследователска политика, насочена към осигуряване на възможности за включване на докторантите в изпълнението на изследователски проекти. Правилата за включване на докторантите в научноизследователската и проектната дейност са регламентирани в нормативни актове с вътрешен произход. ТрУ има създадена единна система за управление на проектите и стимулиране включването на докторанти в научноизследователски проекти, чрез присъждане на допълнително точки. Докторантите от ДП „ОУАБ“ (ОУПСС) имат 9 участия в научни проекти за периода (по две участия в периода 2016-2018 г. и по едно участие 2019-2021 год.), от които 7 бр. във вътрешноинституционални и 2 бр. в международни. Участието на докторанти от ДП във вътрешни проекти е равномерно разпределено – по едно на година (2017-2021 г.), с изключение на 2016 год. – 2. Относителният дял на участието на докторанти от ДП „ОУАБ“ (ОУПСС) в научни проекти е 78,57 %. Няма участие на докторанти от оценяваната ДП в национални научни проекти.

4.1.3.

ТрУ поддържа активна политика за насърчаване на изходящите мобилности на докторантите. Цялостната организация и координация на международната дейност е администрирана от отдел „Международно сътрудничество и мобилност“.

ТрУ има сключени над 60 двустранни договори за международно сътрудничество и обмен по програма Еразъм+ и общи меморандуми за сътрудничество с университети от различни страни, като от тях пряко обвързани с дейността на СФ и оценяваната ДП са над 40 бр. двустранни договори с университети от над 10 страни, осигуряващи възможност за участие в програми за международна мобилност.

През акредитационния период няма реализирана докторантска мобилност по програма Еразъм +.

В ТрУ има практика за планиране и провеждане на разнообразни научни събития и научни форуми, които предоставят възможност за участие на докторантите в тях. Докторантите в ДП „ОУАБ“ (ОУПСС) имат 15 (петнадесет) участия в научни форуми общо, от които 13 участия в страната и 2 в чужбина. Относителният дял на участието на докторантите от оценяваната ДП в научни форуми е 71,42 %.

На всеки две години СФ организира международна научна конференция „Бизнесът и развитието на регионите“ (<http://www.sf-conference.eu/index.php/bg/>), докладите от която се публикуват на английски език в списание Trakia Journal of Sciences. Участието на докторанти на ТрУ и СФ, в т.ч. и от оценяваната ДП е без заплащане на такси.

4.1.4.

В ТрУ има изградена общоакадемична система за регистриране на реализацията на завършилите обучаеми в отделните професионални направления. Тази дейност се осъществява от Научен отдел на СФ. За проследяването на жизнения цикъл на докторантите от оценяваната ДП е разработената система за поддържане на досиетата на всеки докторант в „Научен отдел“ на СФ. В СФ е създаден „Регистър на докторантите“, публично достъпен (<http://uni-sz.bg/truni7/>). За оценявания период са обучавани 7 докторанти (пет от тях са с продължаващо обучение от предходни периоди, зачислени през 2011- 2-ма, които защитават през 2016 г., един – през 2018 год., един зачислен през 2013 г. и защитил през 2016 г. и един зачислен през 2015 год., прекъснал обучение през 2020 г.). Отчислен с право на защита е 1 (един) докторант (33 % относителен дял от общия брой докторанти в ДП). Не е установено наличието на отчислени докторанти без право на защита. От общия брой обучавани докторанти 2 (двама) са прекъснали, чийто относителен дял е 33,34%.

Констатации на ПК за изпълнението на Стандарт 4:

По 4.1.1. Тракийски университет има изградени и действащи структури и разработени вътрешнонормативни документи (правилници, справочници и др.) за функционирането на

системата от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация. Осигурени са процедури и практика за последователно прилагане на предварително определени и публикувани наредби, които обхващат всички етапи на „жизнения цикъл“ на докторанта.

По 4.1.2. Създадени са необходимите условия и възможности за участие на докторантите в изследователски проекти. През акредитационния период докторантите от оценяваната ДП имат общо 9 участия в проектна дейност, в т.ч. в университетски (7бр.) и в международни проекти (2). Не е установено участие на докторанти от оценяваната ДП в национални научни проекти.

По 4.1.3. ВУ е създавало възможности за мобилност на докторантите чрез сключените междуинституционални споразумения по програма Еразъм+ и договори за сътрудничество с други ВУ. Не е установена реализация на мобилност на докторанти от ДП по програма „Еразъм +“ през оценявания период. За същия период докторантите от ДП са реализирали общо 15 участия в научни форуми, от които 13 – в страната и 2 – в чужбина. Относителният дял на участие на докторанти от оценяваната ДП в научни форуми общо през акредитационния период е 71,42 %.

По 4.1.4. В ТрУ функционира административна система за регистриране на хода на докторантурата и реализацията на завършилите докторанти. През акредитационния период обучаващите катедри са обявили прием за 2 докторантски места и те са запълнени. Двама от обучаваните 3 докторанти са прекъснали обучението си, като единият е по здравословни причини. С право на защита е отчислен 1 (един) докторант, който успешно защитава дисертационен труд и продължава академична кариера в обучаващите катедри.

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1 Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията.

5.1.1.

ВУ осъществява добре балансирана политика за осигуряване и развитие на академичния състав, която се основава на общовалидните за висшите училища държавни нормативни актове – ЗВО, ЗРАСРБ и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, както и вътрешни нормативни актове: Стратегията за развитие на ТрУ, Политиката за развитие на ТрУ, Стратегия за наука и иновации на ТрУ, Стратегия за интернационализация на ТрУ, ПРАСТрУ, Вътрешни правила за атестиране членовете на академичния и преподавателския състав на ТрУ

СФ на ТрУ и обучаващите в ДП „ОУАБ“ (ОУПСС) три катедри разполагат с необходимия хабилитиран академичен състав, чийто професионален опит, квалификация и компетентност, съответства на обучението на докторанти в оценяваната ДП. Хабилитираният академичен състав с квалификация от обучаващите катедри е регистриран в НАЦИД в съответствие с МНИ за ПН 3.8. Икономика. Научното ръководство на докторантите в оценяваната ДП се осъществява от хабилитирания академичен състав на ОТД с квалификация. Хабилитираният академичен състав с квалификация и компетентност, осигуряващ обучението в оценяваната ДП е регистриран в НАЦИД в съответствие с МНИ за ПН 3.8. Икономика и 3.7. Администрация и управление.

Оценяваната ДП в ПН 3.7. Администрация и управление е осигурена с необходимия хабилитиран академичен състав с квалификация. Хабилитираният академичен състав с компетентност в ПН 3.8. Икономика (Икономика и управление по отрасли) е съотносим към Икономика и управление на селското стопанство“, като към момента на акредитацията с изключение на един преподавател, не е ангажиран с обучението и ръководството на докторанти от оценяваната ДП, поради неговата ангажираност в обучението на докторанти от ДП „ОУАБ“ (ОУПСС) в ПН 3.8.

5.1.2.

Налице е разминаване в научната компетентност и опит по преподаваните дисциплини от академичния състав с квалификация в обучаващите в ДП катедри и този от други катедри, участващи в обучението на докторантите от оценяваната ДП. Част от академичния състав с квалификация е ангажиран в преподаването на учебни дисциплини, нямащи пряко отношение към проблематиката на ДП.

Академичният състав, обучаващ в оценяваната ДП участва в 82 проекта през акредитационния период, от които 27 национални, 44 вътрешноинституционални и 11 международни. Относителният дял на участие в проекти на академичния състав е 92,29 %, в т.ч. във вътрешни – 57,14 %, в национални – 35,93 % и в международни – 12,26 %. Академичният състав от оценяваната ДП през акредитационния период участва общо в 88 научни форуми, средно на преподавател за година се падат 8 участия в научни форуми. От тях в страната - 76, като на преподавател се падат средногодишно 1 участие и в чужбина – 12 бр., средногодишно на преподавател 0,15 участия. Установен е нисък дял на участие на академичния състав на обучаващите в оценяваната ДП катедри в научни форуми в чужбина.

През акредитационния период публикационната активност на академичния състав на първи ОТД, осигуряващ обучението в ДП „ОУАБ“ (ОУПСС) е представена от **146 публикации**, свързани с проблематиката на ДП, в т. 105 бр. в страната и 44 бр. в чужбина. Публикациите в страната са представени от 15 бр. монографии, 61 студии, 14 бр. научни статии и 15 научни доклади. Средногодишно на преподавател в ДП се падат 1,36 бр. публикации в страната за периода. Първата половина от акредитационния период е представена с най-добра публикационна активност, докато през последните три години рязко спада на 9 и 5 публикации, а през 2022 год. не са установени такива.

Публикациите в чужбина за периода са 44 бр., от тях научни статии – 30 бр., научни доклади – 14 бр. Средногодишно на преподавател в чужбина се падат 0,57 публикации. Всички публикации са в съответствие с тематиката на оценяваната ДП.

От общия брой публикации на академичния състав, ангажиран с обучението в ДП тези в реферирани и индексирани научни издания съставляват 35 бр., средногодишно на преподавател – 0,45 публикации. През 2022 год. не са установени публикации по проблематиката на ДП в реферирани и индексирани издания.

Няма публикации в издания с импакт фактор и импакт ранг (*SCOPUS* и *Web of Science*) по проблематиката на оценяваната ДП.

През акредитационния период са установени **509 цитирания общо, средногодишно на един преподавател се падат 6,61 бр. цитирания. От общия брой цитирания 215 бр. са в издания с импакт фактор и импакт ранг – SCOPUS и Web of Science.**

През акредитационния период академичният състав е реализирал общо 7 (седем) изходящи мобилности с цел преподаване по програма „Еразъм +“. За същия период са реализирани 11 (единадесет) входящи мобилности в областта на ДП, от които 10 с цел преподаване и 1 с цел обучение обучение през 2021 и 2022 год.

5.1.3.

Академичният състав наСФ и на обучаващите в ДП катедри има успешна реализация със своя професионален опит на разнообразни специализирани изяви (експертна дейност, нарастващо участие в проектна дейност, участие в научни журита, в организационни комитети, като рецензенти и др.).

Критерий 5.2. Научноизследователска и художествено-творческа дейност на академичния състав и участие на студентите и докторантите в нея

5.2.1.

ТрУ, СФ и обучаващите в оценяваната ДП катедри имат разработени и прилагат отчетливо разписани правила и процедури за оценка на научноизследователската дейност на академичния състав и участието на студенти и докторанти.

Научноизследователската дейност и публикационната активност на академичния състав, осигуряващ обучението в ДП, е нормативно регламентирана на университетско и факултетно ниво и е публично оповестена.

Хабилитираните преподаватели с квалификация през акредитационния период са 4, а тези с компетентност са 5. За периода на акредитацията хабилитирани преподаватели с квалификация в оценяваната ДП са реализирали 13 бр. публикации по проблематиката на ДП в издания без импакт фактор или импакт ранг (средно на един хабилитиран с квалификация 3,25 публикации). От публикуваните 27 научни публикации в издания с импакт фактор или импакт ранг, 9 бр. са свързани с проблематиката на ДП.

Табл.1. Научноизследователска дейност на хабилитираните преподаватели в докторската програма за периода на акредитацията

Преподаватели, бр.	Публикации, бр.			Цитирания в издания с импакт фактор или импакт ранг, бр.	Участия в научни проекти, бр.			
	В издания с импакт фактор или импакт ранг	В издания без импакт фактор или импакт ранг	Общо		Национални	Международни	Вътрешно-институционални	Общо
Хабилитирани преподаватели с квалификация по ДП	3	26	29	4	3	0	14	17
Хабилитирани преподаватели с компетентност по ДП	24	93	117	211	24	11	30	65

Хабилитираните преподаватели с квалификация в ДП реализират през акредитационния период общо 17 бр. участия в проекти (средно 4,25 участия на преподавател), в т. ч. 3 бр. в национални проекта, средно 0,75 бр. участия на преподавател и 14 участия във вътрешни проекта, средно 3,5 бр. участия на един хабилитиран преподавател с квалификация. Не е реализирано участие на хабилитиран академичен състав с квалификация в международни проекти.

Публикациите на хабилитираните преподаватели с компетентност в акредитираната ДП (по смисъла на ЗРАС) през акредитационния период са 24 бр. в издания с импакт фактор или импакт ранг, като на 1 хабилитиран преподавател се падат 4,8 бр. публикации. Публикациите в издания без импакт фактор и импакт ранг за тази категория хабилитиран академичен състав са 93 бр., като на един от тях се падат средно 18,6 бр. Общо публикации – 117 бр., на преподавател средно се падат 23,5 публикации. Установеният брой цитирания общо от хабилитираните преподаватели с компетентност в ДП в издания с импакт фактор и импакт ранг са 211 бр. (средно 42,2 бр. цитирания на преподавател). Участието в проектната дейност на хабилитиран академичен състав с компетенции в ДП е общо в 65 бр., от тях 24 бр. участия в национални, 11 в международни и 30 бр. във вътрешни проекти. Средното участие на един преподавател в проектна дейност е 13 бр., в т.ч. 4,8, участия на един хабилитиран преподавател от тази категория в национални, 2,2 – в международни и 6 бр. във вътрешни проекти.

5.2.2.

През акредитационния период в оценяваната ДП се обучават 6 докторанти (двама са приети през акредитационния период, единият е с продължаващо обучение, приет през 2015 г.), от които 3 в задочна форма и 2 в самостоятелна подготовка. С право на защита са отчислени 2 (двама) докторанти, успешно защитил дисертационен труд е един докторант с продължаваща академична кариера в обучаващите катедри. Прекъснали обучението си са 2 (двама) докторанти, като единият е по здравословни причини. По време на своето обучение докторантите от ДП реализират общо 12 публикации (10 в страната и 2 в чужбина), в т.ч. 12 в издания без импакт фактор или импакт ранг. От общия брой публикации на докторантите 10 от тях са съвместни с академичен състав от обучаващите катедри. Средно на докторант се падат 3,33 бр. публикации. Не са установени публикации на докторанти в издания с импакт фактор и импакт ранг.

Реализираните публикации от докторантите в оценяваната ДП са в пряка зависимост и с броя на участията им в научни форуми от различен характер в страната и в чужбина (общо 15 бр., в т.ч. 10 в страната и 2 в чужбина). На докторант се падат средно 3 бр. участия, в т.ч. в страната - 3,33 бр. средно и в чужбина - 0,67 бр. участия.

През отчетния период обучаваните в ДП докторанти имат 9 (девет) бр. участия в научни проекти, в т.ч. 2 (две) участия в международни проекти и 7 (седем) участия във вътрешно-институционални проекти. Средно на докторант се падат 3 бр. участия в проекти, в т.ч. в международни проекти – средно 0,67 участия и във вътрешни проекти – средно 2,33 участия. Не е установено участие на докторанти от ДП в национални проекти.

През акредитационния период няма публикационна активност на докторанти в издание с импакт фактор или импакт ранг (Scopus и WoS.) Съвместните публикации на докторанти с преподаватели от обучаващите в ДП катедри са 9 (девет) броя.

Табл.2 Научноизследователска дейност на докторантите в докторската програма за периода на акредитация

Обучавани докторанти, бр.	Публикации, бр.			Участия в научни проекти, бр.			Участия в научни форуми, бр.		
	В издания с импакт фактор или импакт ранг	В издания <u>без</u> импакт фактор или импакт ранг	Общо	Национални	Международни	Вътрешно-институционални	Национални	Международни	Вътрешно-институционални
3	0	12	12	0	2	7	13	2	0

Констатации на ПК по изпълнението на Стандарт 5:

По 5.1.1. ТрУ, СФ и обучаващите в ДП катедри имат разработени и стриктно прилагани политика и процедури за осигуряване на качествен академичен състав за подготовката на докторантите от оценяваната ДП и за прозрачно и ефективно управление на академичното развитие и израстване. Обучаващите катедри разполагат с 9 (девет) хабилитирани и 2 (двама) нехабилитирани преподаватели на ОТД, от които 4 (четири) с квалификация в оценяваната ДП в ПН 3.7. Пет от хабилитираните преподаватели са в ПН 3.8, чиято квалификация е съотносима с тази за ДП „ОУАБ“ (ОУПСС). Установено е небалансирано научно ръководство на докторантите по отношение на академичния състав с квалификация.

По 5.1.2. Подготовката и обучението на докторантите в ДП „Организация и управление на аграрния бизнес“ (ОУПСС) се реализира от хабилитиран академичен състав с необходимия профил и с доказана квалификация и компетентност в областта на ДП. През акредитационния период е увеличен средният брой участия на един преподавател в проекти и научни форуми и на средния брой публикации и цитирания в различни издания, в т.ч. и в реферирани и индексирани издания.

По 5.1.3. СФ и обучаващите катедри прилагат утвърдени практики, разпознаваеми експертизи и имат реализирани успешни изяви по специалността на оценяваната ДП и в ПН 3.8. Икономика, към която тя принадлежи.

По 5.2.1. В ТрУ, СФ и обучаващите в оценяваната ДП катедри са създадени регламентирани на университетско и факултетно ниво правила и процедури за насърчаване на научноизследователската дейност на хабилитирания състав с квалификация и с компетентност в обучението на ДП, които не са използвани в достатъчна степен. Научноизследователската дейност на хабилитирания академичен състав е съотносима на проблематиката на оценяваната ДП. Научноизследователската дейност на академичния състав с компетентност е съотносима в ниска степен по проблематиката на оценяваната ДП, приоритетно тя е съотносима с проблематиката на ДП „ИУСС“, към която е отразена. Хабилитираният академичен състав с квалификация в оценяваната ДП е реализирал 3 бр. публикации в издания с импакт фактор и импакт ранг (Scopus и WoS).

По 5.2.2. Обучаващите катедри имат отчетлива политика за стимулиране на научноизследователската дейност на докторанти в оценяваната ДП – публикационна активност, участие в проекти и в научни форуми с национално, международно и вътрешно-институционално значение. В оценяваната ДП са установени 9 (девет) бр. съвместни научни изследвания с докторанти от ДП.

СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 6.1 Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности

6.1.1.

СФ на ТрУ има изразен стремеж за насърчаване на провеждането на качествена образователна и научно-изследователска дейност от докторантите в акредитираните ДП в ПН 3.8 Налице е необходимата материално-техническа и информационна база, която създава предпоставки за академичен комфорт за научноизследователска работа на докторантите от оценяваната ДП.

СФ разполага богат и разнообразен сграден фонд – учебни зали, спортна база, библиотечен комплекс, студентски столове, общежития и т.н. Аудиторната площ се състои от над 2600 м² (над 1300 м² лекционни аудитории и над 1280 м² семинарни зали). Броят на работните места надхвърля 2200. На територията на факултета са ситуирани шест центъра, които разполагат с допълнителна площ от 319 м² и 126 работни места. Материалната и информационната база на СФ на ТрУ е с достатъчен капацитетът за подготовка на студенти и докторанти.

Налична е достатъчно и технологично осигурена информационна инфраструктура. На обучаемите, в т.ч. и по оценяваната ДП е предоставено ползването на безжична връзка на всички публични места, за което допринася и подсилването на безжичния достъп чрез инсталирани Wireless точки за достъп във всички компютърни зали и на местата за административно обслужване на обучаемите. На разположение на докторантите от оценяваната ДП са библиотечните ресурси на университетската библиотечна мрежа, съставляваща единна библиотечна система, включваща Централната университетска

библиотека, факултетните библиотеки и библиотеките към колежа и филиала. Връзките между тях са функционални и информационни.

6.1.2.

На докторантите от оценяваната ДП са предоставена нормативно регламентирани и съобразени със спецификата на ДП възможности за творчески командировки в други научни или бизнес организации, провеждане на специализации, практики, експерименти, финансово осигурени в съответствие с ПРАСТрУ, Правила за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата, от Държавния бюджет за финансиране на присъщата на Тракийски университет научна дейност“, Правилника за организация на дейността по международното сътрудничество на ТрУ, Правила за организация на дейностите по програма Еразъм в Тракийски университет, Правила за организиране и осъществяване на мобилностите по програма "Еразъм+" в ТрУ за периода на програмата (изменения и допълнения от 2017-2018г) със свободен достъп.

6.1.3.

Чрез изградената библиотечно-информационна система е осигурен постоянен достъп на докторантите до следните On-line бази данни: Academic Search Complete и eBook Academic Collection на EBSCO, ScienceDirect, Scopus, Web of Sciences, CAB Abstracts и временен достъп до редица други On-line бази данни чрез Университетската библиотека. Дигиталният репозиториум на ТрУ е част от Дигиталния репозиториум на НАБИС. Библиотечно-информационната система предоставя за ползване стотици хиляди дигитализирани учебни ресурси: 283856 бр. списания в пълен текст в областта на направление 3.8 Икономика в Academic Search Complete на EBSCO Publishing; 580 броя книги в областта на 3.8 Икономика, достъпни в Academic Search Complete на EBSCO – пълен достъп.

Информационните масиви на разположение за използване от студенти, докторанти и преподаватели за нуждите на обучението в ПН 3.8 Икономика обхващат 1669 документа (списъци/регистри).

В ТрУ е осигурен годишен абонамент до база данните на Web of science и Scopus. Платен е и абонаментът към Microsoft, предоставена е възможност за безплатно използване на Office 365 от обучаеми и академичен състав на ТрУ.

В помощ на докторантите от ДП са и закупените от ТрУ софтуер за обработка на изображения (Adobe Photoshop; Adobe Premiere), компилатори за програмиране на езици (C ++; C; C#; HTML; PHP; Java); продукти на Microsoft (MS Word; MS Excel; MS Access; MS Power Point; MS Visio; MS Project; MS Front Page; MS Dynamics CRM; SPSS Statistics Base 17.

6.1.4.

Възможностите за подкрепа на изследователската дейност на докторантите са подробно разписани във вътрешната нормативна уредба: Правила за научноизследователската дейност в ТрУ, Правила за организацията на научноизследователската работа на студенти и докторанти, Стратегия за наука и иновации, Стратегия за интернационализация на Тракийски Университет и, Правила за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата, от Държавния бюджет за финансиране на присъщата на Тракийски университет научна дейност“ и публично достъпна политика за стимулиране на научноизследователската дейност и творческата активност на докторантите, вкл. публикуването на техните резултати в специализирани и реномирани издания. Основна форма е допълнителното точкуване на докторантите.

ТрУ разполага със специализирано издание Trakia Journal of Sciences, раздел Social Science, в което докторантите имат възможност да популяризират своите научни идеи и резултати. Всички публикации подлежат на задължително рецензиране от хабилитиран рецензент.

Всички научни форуми на ТрУ, СФ и на други университети са достъпни за участие на докторантите.

Констатации на ПК по изпълнението на Стандарт 6:

По 6.1.1 ТрУ разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, компютри, библиотечни места и др., които позволяват на докторантите от оценяваната ДП да работят активно и да развиват своя научно-изследователски потенциал.

По 6.1.2 ТрУ, СФ и обучаващите в оценяваната ДП катедри разполагат с нормативно регламентирана изградена и финансово осигурена информационна инфраструктура, съобразена със спецификата на ДП за провеждането на експерименти, практики, творчески командировки на докторантите.

По 6.1.3 . ТрУ, СФ и обучаващите катедри имат модерна библиотечно-информационна система, представена от Университетската библиотека и библиотеките на факултетите и катедрения библиотечен фонд към основните звена на Университета, в т.ч. СФ и обучаващите катедри, с достатъчен брой специализирани издания по тематиката на оценяваната ДП, включени в системата на вътрешно и международно междубиблиотечно книгозаемане, дигитализирани каталози и бързи връзки към електронните бази данни със свободен достъп до тях.

По 6.1.4. Научноизследователската дейност на докторантите е стимулирана от ВУ чрез публикуване на техните резултати в собствени издания и организиране на научни събития и форуми.

СТАНДАРТ 7. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите

7.1.1

ТрУ е изградил и ефективно функционира организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите. В съответствие със Системата за управление на качеството, Центърът за качество на обучението прилага ефективни методи за събиране и анализ на информация за учебната документация и за осигуряване мониторинга на удовлетвореността от качеството на обучение на докторанти в Академията. Основните информационни канали за управление на ресурсите са: Тракийски електронен университет - единна платформа за електронно обучение (<http://edu.uni-sz.bg>) с обособени интерактивни мултимедийни електронни средства и учебни помагала по учебни програми, курсове и модули за отделни дисциплини, видеоконферентен модул, модул „виртуална библиотека“; Централната университетска библиотека и библиотеката на ЦРР; Центъра за кариерно развитие, Клуб „Алумни“, мнения на работодателите за подготвеността на завършилите и тяхната реализация; Интегрираната управленска информационна система (ИУИС- <http://app.uni-sz.bg/iuis/pages/login.jsf>); университетският сайт и сайтът на СФ и др.

През акредитационния период са анкетирани 7 (седем) докторанта от оценяваната ДП и 9 (девет) представители на потребителите.

Реализацията на студентите и докторантите в ТрУ и СФ се проследява чрез клуб Алумни на университетско и факултетно ниво, а информацията е интегрирана и достъпна на сайта на университета (<http://www.uni-sz.bg/alumni/>).

7.1.2. ТрУ, СФ и обучаващите катедри имат утвърдена процедура за ежегодно отчитане, анализиране, обсъждане и публично огласяване на профила на обучаваните докторанти, развитието и успеха им, както и наличната подкрепа за докторантите и кариерното развитие на защитилите докторска степен. На база на годишните отчети за дейността на докторантите и цифровата оценка се извършва оценка за качеството на обучението и се отчита възможната необходимост от бъдещи корекции.

Констатации на ПК по изпълнението на Стандарт 7:

По 7.1.1. ТрУ, СФ и обучаващите катедри имат създадена необходимата нормативна база и процедури за изграждане и функциониране на ефективна организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите на университетско, факултетно и катедрено ниво. Изградена е система за събиране и анализиране на информация по етапи на жизнения цикъл на обучение на докторантите в оценяваната ДП и оптимизиране на дейностите и управлението на качеството на две нива – университетско и факултетно, която е публична и достъпна за заинтересованите.

По 7.1.2. Ефективността на резултатите, свързани с управлението на качеството на докторантското обучение и потребностите от промяна, се проследява и огласява публично чрез периодичен контрол върху изпълнението на индивидуалните планове и изготвяне на отчети от докторантите; проучвания на мнението и препоръките на работодателите; участие на докторантите в научни форуми и изследователски проекти; публикации в наши и чуждестранни издания; привличане на докторанти за академично развитие. Поддържат се активни и продуктивни отношения с клуб Алумни и Кариерния център на ТрУ за проследяване на връзката между потребителите на кадри и възпитаниците на ТрУ, в т.ч. и на докторанти от оценяваната ДП.

СТАНДАРТ 8. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕНОСТТА

Критерий 8.1. Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти

8.1.1.

ТрУ, СФ и обучаващите катедри имат създадена надеждна информационна среда, чрез която всички участници в учебния процес и други заинтересовани лица могат да се информират за образователната и научноизследователската дейност. На интернет страницата на университета в раздел „Университетът в медиите“, се публикува информация за значими събития, организирани и проведени от Университета.

Осигурени са съответните процедури и са установени практики за публикуване на информацията за възможностите за популяризиране на резултатите от научните изследвания на докторантите от оценяваната ДП. ТрУ издава списание „Trakia Journal of Sciences“, което е в списъка на съвременните български научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация към НАЦИД и е видимо в световните бази данни Web of Science от 2005 г.

8.1.2.

ТрУ, СФ и обучаващите катедри имат нормативно регламентирана и публично оповестена политика за мобилност на студенти, докторанти, академичен и административен състав.

Цялата информация за възможностите за мобилност на докторанти е публикувана на сайта на ТрУ (<http://www.uni-sz.bg/обучение/мобилности-2/програма-еразъм/образователна-мобилност-за-20142015-г/>) където се съдържа подробна информация за мобилност с цел обучение и практика по програма „Еразъм+“ и необходимите документи и ред за кандидатстване, класиране, подготовка, отчитане, признаване.

Информацията за сключените договори с университетите-партньори на ТрУ и на СФ е публикувана на сайта на университета (<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/>; <http://uni-sz.bg/truni7>). Към датата на проверка, Тракийски университет има сключени 110 двустранни рамкови договора за сътрудничество с чуждестранни университети.

През акредитационния период в оценяваната ДП не е реализирана изходяща мобилност на докторанти по програма Еразъм +.

8.1.3.

Информацията за популяризирането на резултатите от изследванията по оценяваната ДП пред по-широки и авторитетни международни форуми у нас и в чужбина е публикувана на сайта на Стопански факултет. Създадени са възможности докторантът от ДП „Организация и управление на аграрния бизнес“ (ОУПСС) и всички заинтересовани страни да се информират за предстоящи и проведени научни събития в ТрУ, СФ, обучаващите в ДП катедри и в други ВУ в страната и чужбина.

Констатации на ПК по изпълнението на Стандарт 8:

По 8.1.1. Тракийски университет, СФ и обучаващите катедри имат процедури и устойчива практика за публичност и достъпност на информацията за възможностите и постиженията при изследванията в областта на ДП „Организация и управление на аграрния бизнес“ (ОУПСС) на сайта на Университета, подсайт Стопански факултет, секциите на двете обучаващи катедри.

По 8.1.2. Актуална информация за процедурата по кандидатстване за ДП, както и цялата документация, съпътстваща жизнения цикъл на докторант е публично достъпна в сайта на ТрУ. Осигурени са процедури и практика за популяризиране на възможностите за мобилност по програма „Еразъм+“ с над 110 чуждестранни университети по сключени договори за двустранно сътрудничество, информацията за които е публично достъпна на специално създадена електронна страница. В оценяваната ДП не е реализирана докторантска мобилност.

По 8.1.3. ТрУ има ефективна система за популяризиране на иновационните резултати по оценяваната ДП и изявите на докторантите и академичния състав пред по-широки и авторитетни международни форуми у нас и в чужбина, информацията за които е публично оповестена и достъпна до всички заинтересовани лица.

СТАНДАРТ 9. ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии

9.1.1. ТрУ, СФ и обучаващите катедри имат разработени процедури за регулярен мониторинг на оценяваната ДП в съответствие с целите на Политиката по качеството и другите свързани нормативни документи.

Успешно се прилага нормативно регламентиран ефективен инструментариум за периодична актуализация на ДП и за осигуряване на съответствието им с икономическите и социалните потребности на обществото и с очакванията на докторантите.

Текущият мониторинг на оценяваната ДП се осъществява от обучаващите катедри посредством атестирането на докторантите, като се наблюдава и контролира изпълнението на всички етапи от жизнения цикъл на докторантите и изпълнението на индивидуалния учебен план.

През акредитационния период е извършена една актуализация, продиктувана от необходимостта за по-тясно обвързване на изучаваните учебни дисциплини с потребностите и изискванията на ДП в изпълнение на препоръките на НАОА. При актуализацията на учебните програми са взети под внимание резултатите и обсъждането на самооценките за качеството на обучение, с което се осигурява по-голяма гъвкавост, адаптивност и обвързаност с научни изследвания по темите на дисертационните трудове.

Ежегодно обучаващите звена, администриращи съответната докторска програма преглеждат, обсъждат и оценяват учебните програми.

9.1.2. Тракийски университет има дългогодишни добри практики и мерки за гарантиране ефективността на докторантското обучение. Мерките и действията по изпълнението на евентуалните препоръки от проверки и обсъждания се използват за подобряване ефективността на обучението.

Обучаващите катедри съблюдают стриктно правилата, нормите и инструментариума на университетската нормативна уредба при създаването и актуализирането на документацията по оценяваната ДП.

Преглед на докторските програми се прави и при провежданите вътрешни одити съобразно утвърдения и публикуван на сайта план за вътрешен одит. През акредитационния период не са установени несъответствия в обучението на докторанти в оценяваната ДП.

Административното обслужване и контролът по спазването на процедурите, сроковете и състоянието на документацията по ДП се осъществяват от Научен отдел на университетско и факултетно ниво.

Констатации на ПК за изпълнението на Стандарт 9:

По 9.1.1. Тракийски университет, СФ и обучаващите катедри имат нормативно заложили процедури за периодичен и текущ мониторинг и преглед на ДП, чрез събиране и анализиране на информацията за необходимостта от актуализиране на учебната документация на оценяваната ДП на университетско, факултетно и катедрено ниво в съответствие с потребностите на обществото и на очакванията на обучаемия в ДП.

По 9.1.2. ТрУ, СФ и обучаващите катедри прилагат процедури и устойчиви практики за планирането и изпълнението на дейностите за качествено обучение в оценяваната ДП на ниво университет, факултет и катедра, в съответствие с вътрешните нормативни документи, системата за вътрешен одит и посредством участието на докторанта по ДП в колективните органи на управление на ТрУ и на СФ.

СТАНДАРТ 10. ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 10.1. Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

10.1. ТрУ, СФ и обучаващите катедри регулярно преминават през външно оценяване на качеството на ДП. В съответствие с разпоредбите на ЗВО, ДП периодично се акредитират от НАОА.

Последната акредитация на оценяваната ДП под наименованието „Организация и управление на производството (селско стопанство)“ в ПН 3.7. Администрация и управление е получена през 2016 година с обща **оценка 8,31 (осем цяло, тридесет и една стотни)**, срок на валидност 5 (пет) години и три препоръки за коригиращи действия и подобрения.

Във връзка с настоящата акредитационна процедура обучаващите катедри са разработили Доклад-самооценка, приет с решение на Катедрениите съвети от 2020 год. и утвърдени с решения на Факултетния съвет и Академичния съвет през същата година.

През 2016-2021 г. международната сертифицираща организация Bureau Veritas Certification България и Център за изпитване и европейска сертификация (ЦИЕС) са провели 6 (шест) бр. външни независими контролни одита. Одитират се всички звена и програми, включително и оценяваната докторска програма.

Констатации на ПК за изпълнението на Стандарт 10:

По 10.1.1. В Тракийски университет, СФ и катедри „Икономика“, „Мениджмънт“ и „Индустриален бизнес и предприемачество“ периодично се провеждат процедури за външно оценяване от НАОА за съответствие на ДП с ESG, външно осигуряване на качеството на обучение, вкл. и на оценяваната ДП от Bureau Veritas Certification България, Център за изпитване и европейска сертификация (ЦИЕС) и ежегодните външни оценяващи процедури в рамките на Рейтинговата система на висшите училища в Република България.

IV. СИЛНИ И СЛАБИ СТРАНИ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
В Тракийския университет е създадена необходимата организация за реализиране на мобилност по програма „Еразъм+“	Докторантите не са провели изследвания в друго ВУ в страната или в чужбина и не са реализирали мобилност по програма Еразъм+
Тракийски университет–Стара Загора разполага с индексирано в световни бази данни научно издание, в което докторантите имат възможност да популяризират своите научни идеи и резултати	Налице е съществено забавяне в изпълнение на индивидуалните учебни планове и администрирането на докторантурите
Висок брой участия на академичния състав в научни форуми	Наличие на известно разминаване в научната компетентност и опит по преподаваните дисциплини от академичния състав по докторската програма
	Публикационната активност на преподавателите рязко спада през последните три години

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на констатациите за резултатите от извършеното оценяване ПКСНУ предлага на Акредитационния съвет да ДАДЕ акредитация на докторска програма „Организация и управление на аграрния бизнес“ от професионално направление 3.8. Икономика, област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“ в Тракийски университет – Стара Загора.

VI. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕПОРЪКИ

1. Да се повиши контролът върху изпълнението на индивидуалните планове на докторантите за защита на дисертациите в срок.

Срок постоянен

2. Да се осигурява балансирано разпределение на научното ръководство на докторантите между преподавателите от обучаващите катедри.

Срок: постоянен

4. Да се повиши публикационната активност на преподавателите, участващи в ДП, в научни издания с импакт фактор и импакт ранг.

Срок: постоянен

5. Докторантите да реализират академична мобилност с цел обучение и изследвания.

Срок: постоянен

Председател на ПКСНУ
(проф. д-р Галина Младенова)

ПРИЛОЖЕНИЯ:

Табл. 1 Преподаватели на ОТД, осигуряващи обучението по докторската програма „Икономика и управление (селско стопанство)“ по години за периода 2016 – 2022 г.(към 30 май 2022)

Показател	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Общ брой на преподавателите, осигуряващи обучението по ДП	11	11	11	11	11	11
Преподаватели на първи ОТД						

1. Хабилитирани лица (бр.), в т.ч.:	9	9	9	10	9	9
1.1. Професори (бр.)	5	5	5	5	3	3
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	45,45	45,45	45,45	45,45	27,27	27,27
1.2. Доценти (бр.)	4	4	4	5	6	6
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	36,36	36,36	36,36	45,45	54,55	54,55
2. Нехабилитирани (бр.), в т.ч.:	2	2	2	1	2	2
2.1. Гл. асистенти	2	2	2	1	2	2
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	18,18	18,18	18,18	9,10	18,18%	18,18%
2.2. Асистенти, в т.ч:	0	0	0	0	0	0
с ОНС „доктор”	0	0	0	0	0	0
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	0	0	0	0	0	0
2.3. Старши преподаватели	0	0	0	0	0	0
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	0	0	0	0	0	0
2.4. Преподаватели	0	0	0	0	0	0
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	0	0	0	0	0	0
Общ брой на преподавателите на първи ОТД:	11	11	11	11	11	11
Преподаватели на втори ОТД- няма						

Табл. 2 Публикации и цитирания на преподавателите на първи ОТД, осигуряващи обучението в ДП „Организация и управление на аграрния бизнес“ по календарни години през периода 2016 - 2022 г. (към 30 май 2022)

Показатели	Години							Общо
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
1. Брой преподаватели, осигуряващи обучението по ДП	11	11	11	11	9	9	9	X
2. Публикации в страната – общо,	15	26	24	26	9	5	0	105
(средно на един преподавател)	1,36	2,36	2,18	2,36	1	0,56	-	1,64
от тях: монографии	3	3	4	2	3	-	-	15
в т.ч. глави от монографии	-	-	-	-	-	-	-	
студии	7	17	12	17	3	5	-	61
статии	3	5	4	2		-	-	14
научни доклади	2	1	4	5	3	-	-	15
учебници и учебни помагала	5	3	7	6	4	13	6	44
3. Публикации в чужбина – общо,	0,45	0,27	0,64	0,55	0,44	1,44	0,67	0,63
(средно на един преподавател)	-	-	-	-	-	-	-	
от тях: монографии	-	-	-	-	-	-	-	
в т.ч. глави от монографии	1	2	4	6	3	9	5	30

студии	4	1	3	-	1	4	1	14
статии	5	14	16	18	4	10	2	69
научни доклади	0,45	1,27	1,45	1,64	0,44	1,11	0,22	14
4. Публикации в реферирани и индексирани научни издания	3	5	0	5	2	8	4	27
(средно на един преподавател)	0,27	0,45	0	0,45	0,22	0,89	0,44	0,34
5. Публикации в научни издания с импакт фактор и импакт ранг	40	29	63	54	79	175	69	509
(средно на един преподавател)	3,64	2,64	5,73	4,91	8,78	19,44	7,67	7,54
6. Цитирания в научни издания в страната и чужбина – общо	9	8	19	44	24	95	16	215
(средно на един преподавател)	0,82	0,73	1,73	4	2,67	10,56	1,78	3,18
в т.ч. в издания с импакт фактор и импакт ранг(в SCOPUS и Web of Science)	11	11	11	11	9	9	9	X
(средно на един преподавател)	15	26	24	26	9	5	0	105

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

VI. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕПОРЪКИ

Председател на ПКЧНУ:

(проф. д-р Галина Младенова)